

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

De-o vârstă, practic, cu Academia de Administrare Publică, ziarul „Funcționarul Public” a promovat în permanență evoluția științei administrației autohtone, transformările conceptuale ale procesului de studii de la Academie, fiind fidel cititorului său – funcționarul public de toate nivelurile. A fi mai aproape de el, a-i fi un îndrumător pe calea integrării în serviciul public și avansării

la locurile de muncă, caută răspunsuri adecvate. Aceasta o dovedesc și deplasările recente ale profesorilor Academiei în cadrul proiectului „Instruirea E-LEARNING a aleșilor locali”, despre care publicăm în acest număr de ziar un amplu material.

În acest context, comunicarea noastră reciprocă cititor – ziar – cititor este soluția cea mai veritabilă de a găsi răspunsuri operative și cali-

Ziarul Academiei – promotorul serviciului public

în cariera profesională în interesul societății, al cetățeanului a fost dintotdeauna scopul suprem al ziarului. Și forța motrice a acestor deziderate a fost comunicarea reciprocă, ziarul asumându-și obligațiunea de a fi mereu la curent cu cele mai bune practici din activitățile autorităților publice și a le promova mereu, de a fi la dispoziția lor pentru a elucida diverse aspecte ale științei administrației pentru un management eficient în administrarea publică.

Cu atât mai actuală este comunicarea astăzi, când am pășit pe calea integrării în Uniunea Europeană. Toate aceste procese, deopotrivă cu întreaga tematică de profil, sunt abordate în prelegerile profesorilor Academiei, ținute în cadrul studiilor de masterat sau la cursurile de dezvoltare profesională, care generează, după cum e și firesc, discuții constructive, ca cele predate să fie pe înțelesul tuturor. Și totuși, mai există multe semne de întrebare, la care funcționarii publici, reveniți

tative la oricare întrebare, apărută în procesul de lucru și vă creează anumite probleme în activitatea de zi cu zi.

Îndemnul nostru este următorul – dacă Vă doriți o eficiență sporită a activității D-voastră, scrieți-ne sau contactați-ne și, prin intermediul ziarului „Funcționarul Public”, profesorii Academiei sau alți experți în materie, vă vor da explicații exhaustive și la temă, vă vor acorda sprijinul necesar în aplicarea lor corectă în practică, conform legislației în vigoare.

Deopotrivă, vor fi binevenite și relațiile despre practicle bune de lucru, experiența D-voastră bogată, pe care doriți să o împărtășiți colegilor din alte autorități publice din republică.

Așteptăm scrisorile, apelurile D-voastre telefonice, pentru a fi la dispoziția D-voastră la orice întrebare. Și nu uitați că e în toi abonarea la ziarul „Funcționarul Public” pentru anul 2016.

**Redacția ziarului
„Funcționarul Public”**

Pentru consolidarea administrației publice locale

**Interviu cu doamna Aurelia ȚEPORDEI,
director al Departamentului dezvoltare profesională**

CORESPONDENTUL: Stimate d-nă Aurelia Țepordei, recent, Academia de Administrare Publică a lansat, în premieră, proiectul „Instruirea E-LEARNING a aleșilor locali”, D-voastră fiind coordonatorul proiectului. Spuneți-mi, Vă rog, care sunt scopurile și obiectivele acestui proiect?

Aurelia ȚEPORDEI: Academia de Administrare Publică, având suportul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată, PNUD Moldova, implementează pro-

iectul „Instruirea E-LEARNING a aleșilor locali.”

Ținând seama de faptul că anul 2015 este un an electoral și o bună parte a consilierilor locali sunt nou-aleși, Academia de Administrare Publică și-a propus să desfășoare instruirea acestora în domenii ce vizează funcționarea administrației publice locale, finanțele publice locale, prestarea serviciilor publice locale, planificarea strategică participativă, comunicarea cu cetățenii etc.

În cadrul proiectului respectiv Academia și-a propus, de asemenea, crearea unui nou sistem modern și eficient de instruire – E-Learning. Instruirea la distanță va oferi posibilitatea fiecărui consilier local, fără deplasări și cheltuieli indirecte aferente procesului de instruire tradițional, să obțină cunoș-

(Sfârșit în pag. 3)

SUMAR

Ziarul Academiei.....	1
Oficial.....	2
Proiect în derulare.....	1,3
Cooperare internațională.....	4,5
Managementul resurselor umane.....	6,7
Guvernare electronică.....	8
Tragedia poporului moldovenesc.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Valorificarea istoriei locale.....	12

Mesajul Președintelui, Nicolae Timofti, adresat Radiodifuzunii Naționale cu prilejul aniversării a 85-a de la fondarea sa (30 octombrie 1930)

Stimați angajați ai Radiodifuzunii Naționale,

Cu deosebit respect și multă admirație față de munca Dumneavoastră nobilă, Vă adresez

cele mai sincere felicitări cu prilejul aniversării pe care o marcați.

Radio Moldova ne-a însoțit pe fiecare dintre noi, de-a lungul anilor. Vocile profunde și cuvintele spuse din inimă de la microfon au creat întotdeauna în societatea noastră o atmosferă caldă, în care oamenii să poată munci și să se bucure de viață.

În prezent, în diversitatea

audiovizuală existentă în țară, Radio Moldova continuă să-și păstreze misiunea publică și specificul care au consacrat acest post de radio. Informarea și educarea publicului ascultător în sens civic și spiritual este un apanaj care Vi se atribuie pe bună dreptate.

Vă îndemn să dezvoltați și pe viitor gama de emisiuni culturale și informative, păstrând echilibrul și pluritatea de opinii.

În această perioadă complicată din punct de vedere politic, trebuie să apreciem împreună importanța obiectivității în jurnalism – cea care ajută cetățenilor să discearnă lucrurile.

Vă mulțumesc pentru că întrețineți, prin emisiunile pe care le realizați, flacăra vieții și a speranței în rândul ascultătorilor Dumneavoastră, printre care mă număr.

Strategia națională anticorupție discutată în Parlament

La propunerea Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică în cadrul unei audieri publice a fost discutat Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2011-2015 și anume acțiunile întreprinse în perioada ianuarie 2014 – primul semestru 2015.

La audieri au participat reprezentanți ai Centrului

Național Anticorupție, Procuraturii Generale, Ministerului Justiției, Comisiei Naționale de Integritate, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Economiei, Serviciului de Informații și Securitate și Serviciului Vamal.

În cadrul ședinței, conduse de președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, Veaceslav Untila, reprezentanții instituțiilor sus-numite au prezentat progresele, dar, în mod special, reștințele în aplicarea Strategiei naționale anticorupție.

Reprezentanții CNA, care au asigurat secretariatul Grupului de monitorizare a implemen-

tării Strategiei, au menționat caracterul continuu al unor activități, precum și faza de finalizare, în care se află altele, ceea ce face imposibilă evaluarea impactului la moment, dar și a efectului deplasat în timp în ce privește resimțirea schimbărilor de către societate.

Cei prezenți au menționat, de asemenea, că una dintre reștințe este și tergiversarea reformei Procuraturii.

Totodată, a fost exprimată opinia că în cadrul Grupului de lucru pentru reformarea și relansarea sistemului anticorupție, instituit de Președintele Parlamentului, Andrian Candu, va fi propus un set de proiecte

legislative, ce vor avea rolul să eficientizeze lupta cu corupția.

„Putem să constatăm că lucrurile la capitolul combaterii corupției au început și sunt convins că într-o perioadă scurtă de timp vom fi martori la diminuarea corupției în țara noastră”, a declarat Președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, Veaceslav Untila.

Veaceslav Untila a mai menționat că, în primul semestru al anului viitor, urmează să fie organizate audieri pentru a fi evaluată Strategia națională anticorupție 2011-2015 în întregime.

Va fi creat Consiliul Național pentru Dezvoltare Durabilă

Secretarul general al Guvernului, Serghei Palihovici, a avut o întrevedere cu Dafina Gherceva, Coordonator Rezident al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și reprezentant permanent al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova.

Subiectul principal al discuției l-a constituit crearea în

Republica Moldova a Consiliului Național pentru Dezvoltare Durabilă, care urmează să întrunească reprezentanți de rang înalt din partea autorităților moldovenești și ai echipei ONU la Chișinău. Noua structură va identifica prioritățile de pe Agenda de dezvoltare post-2015, adoptată în luna septembrie anul curent în cadrul Summit-ului ONU de la New York, și va asigura implementarea acestora. De menționat că Agenda de dezvoltare post-2015 reflectă o nouă viziune de dezvoltare la nivel global.

Coordonatoarea Rezident al ONU în țara noastră a precizat

că programul menționat conține 17 obiective de bază și circa 180 de scopuri-țintă, iar fiecare țară trebuie să-și identifice prioritățile sale, astfel încât activitatea structurilor ONU să fie una relevantă, axată pe necesitățile corespunzătoare ale țării, iar oamenii să beneficieze pe deplin de asistența oferită. Dafina Gherceva a menționat importanța realizării obiectivelor stabilite, subliniind rolul Cancelariei de Stat în contextul coordonării politicilor și monitorizării procesului de gestionare a asistenței externe în țara noastră.

Secretarul general al Guvernului a vorbit despre planurile

Executivului de a promova, cât mai curând posibil, o reformă temeinică a administrației publice din țara noastră pentru a asigura funcționalitatea și eficiența sistemului public național. Serghei Palihovici a solicitat sprijinul reprezentanților ONU, în acest sens, menționând că asistența acestora este importantă pentru realizarea cu succes a reformei.

Discuția celor doi oficiali a mai vizat colaborarea în cadrul Comitetului Comun de Coordinare, precum și perspectivele de consolidare a relațiilor bilaterale și realizarea proiectelor în diverse sfere, convenind asupra menținerii unui dialog constant.

Pentru consolidarea administrației publice locale

(Sfârșit. Încep. în pag. 1)

tințele necesare creării unei administrații publice locale eficiente, capabile să asigure prosperarea cetățenilor și modernizarea serviciilor publice locale în contextul proceselor de integrare europeană a Republicii Moldova.

Cursul va conține teme ce vizează cele mai importante aspecte din activitatea autorităților publice locale și anume:

- sumarizarea cadrului legal minim pe care un consilier local și un primar trebuie să-l aibă în vedere din ziua în care își preia atribuțiile;

- structura și organizarea sistemului de administrație publică locală din Republica Moldova, competențe și responsabilități;

- funcționarea administrației publice locale (procesul de luare a deciziilor, planificare și elaborare a politicilor locale);

- principalele aspecte ale sistemului de finanțe publice locale;

- managementul serviciilor publice, gestionarea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale;

- comunicarea internă și externă, transparență și participarea civică – însușirea metodelor participative prin care se pot implica cetățenii în luarea deciziilor la nivel local;

- planificarea strategică, identificarea surselor de finanțare alternativă veniturilor locale, necesare finanțării unor strategii și politici locale.

COR.: Din câte știm, din echipa de realizare a proiectului fac parte profesori de la Academia de Administrare Publică cu o bună pregătire teoretică și practică în domeniul administrației publice, care mai dispun și

de o experiență bogată pe direcția respectivă. Ce forme și modalități de instruire a aleșilor locali aplică dumnealor în cadrul proiectului?

A.Ț.: După cum am menționat deja, aspectul inovativ al acestui proiect îl constituie elaborarea și implementarea Platformei de instruire on-line a aleșilor locali. La moment, suntem la etapa de definitivare a materialelor de instruire, a desing-ului cursului de instruire la distanță a aleșilor locali. Ideea de elaborare a cursurilor de instruire în format digital a apărut din necesitatea in-

stuirii unui număr mare de aleși locali care și-au obținut mandatul prin alegerile din vara anului curent, lucru care va fi posibil de realizat prin intermediul Platformei de E-LEARNING. Ne propunem să instruim, la distanță, până la sfârșitul anului curent, cel puțin, 25 la sută din numărul total de consilieri de nivelul I și al II-lea.

În același timp, nu am renunțat la instruirea clasică – tete-a-tete. Pe parcursul lunilor octombrie-noiembrie profesorii Academiei sunt antrenați în activități de instruire a tuturor primarilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor) din Republica Moldova. Participanții sunt antrenați în discuții, examinare a studiilor de caz la su-

biectele de interes. Tuturor participanților li se distribuie Ghidul alesului local revizuit, actualizat în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare. Activitățile se desfășoară în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al II-lea, la sediul consiliilor raionale. Președinții raioanelor, aparatul președinților de raion ne susțin în această inițiativă, acordându-ne un suport semnificativ în organizarea acestor întruniri.

COR.: Sunteți la sfârșitul derulării acestui proiect, care sunt rezultatele și cum se corelează acestea cu obiectivele proiectului?

A.Ț.: Este adevărat, suntem deja în ultima lună de derulare a proiectului „Instruirea E-LEARNING a aleșilor locali”, finanțat de către PCDLI. Am reușit să desfășurăm o bună parte din activitățile planificate și anume:

- am elaborat/ajustat Ghidul alesului local (ediția 2011). Acest Ghid este foarte solicitat de către funcționarii din autoritățile publice locale, fapt confirmat chiar de ei în cadrul instruirilor organizate în teritoriu;

- primarii din 25 de raioane au fost deja instruiți în domeniul managementului administrației publice. Până la sfârșitul lunii curente, astfel de instruirii avem planificate și pentru primarii din celelalte raioane;

- un grup de 10 profesori ai Academiei și-au consolidat capacitățile în domeniul elaborării cursurilor de instruire în format E-LEARNING;

- formatorii Academiei, cu suportul finanțatorilor, partenerilor PNUD Moldova, au elaborat materialele de instruire pentru cursul în format digital, destinat aleșilor locali. Ulterior, intenționăm să elaborăm și alte cursuri de instruire, pe diferite tematici, destinate nu doar aleșilor locali, dar și funcționarilor publici.

COR.: În ansamblu, care sunt așteptările de la implementarea acestui proiect?

A.Ț.: Rolul administrației publice locale este direcționat spre promovarea dezvoltării social-economice a comunităților și asigurarea echității sociale prin intermediul unor servicii eficiente și accesibile tuturor cetățenilor. Realizarea acestui obiectiv poate avea succes doar dacă responsabilii locali vor poseda o combinație unică de cunoștințe, abilități și abordări reînnoite continuu. Instruirea, în acest context, este un instrument vital, permițându-le oficialilor locali să obțină cunoștințele necesare și să facă față acestor cerințe.

Sperăm foarte mult că instruirea aleșilor locali din Republica Moldova, atât în format digital, cât și prin metoda clasică, va contribui esențial la dezvoltarea competențelor acestora în domeniul administrației publice, a gestionării treburilor publice.

COR.: Vă mulțumesc pentru interviu și Vă urez noi succese în realizarea acestui proiect de amploare.

**Pentru conformitate
Ion AXENTI**

O tradiție de colaborare științifică internațională susținută prin acțiuni

Relațiile de colaborare între instituțiile de învățământ au menirea să valorifice potențialul uman în scopul prestării unor servicii educaționale de calitate. Deja de două decenii la o distanță de doar 200 de km de Chișinău activează Institutul Regional de Administrare Publică din Odesa. Relațiile de parteneriat, care s-au stabilit între Academia de Administrare Publică și Institutul din Odesa, au diverse forme de manifestare, însă cele mai frecvente și mai pronunțate sunt cele ce țin de activitatea de cercetare științifică. Partenerii din Odesa sunt prezenți pe paginile publicațiilor Academiei, la forurile științifice organizate de către instituția noastră. La fel și profesorii Academiei dau curs invitațiilor și prezintă rezultatele propriilor investigații pe paginile revistelor și în culegerile de materiale ale conferințelor științifice, organizate de colegii din Ucraina.

Anul 2015 este unul deosebit pentru prietenii noștri, fiind unul jubiliar. Institutul Regional de Administrare Publică din Odesa a împlinit recent frumoasa vârstă de 20 de ani. Cu prilejul acestui eveniment a fost organizată Conferința științifică cu participare internațională „Reformarea administrației publice: teorie, practică, experiență internațională”. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la acest frumos eveniment de către profesorii Catedrei științe administrative **dl Ion DULSCHI, șef catedră**, și **dna Tatiana SAVCA, lector superior universitar**, care și-au împărtășit impresiile de la acest eveniment în interviul acordat ziarului nostru.

CORRESPONDENTUL: *Dle Ion Dulschi, ați participat și mai înainte la forurile științifice, organizate de Institutul de Administrare Publică din Odesa. Conferința din acest an s-a deosebit de cele precedente?*

Ion DULSCHI: Răspunsul ar putea fi unul simplu – „firește că da”. Dacă e să mergem pe unele aspecte formale, am putea menționa că este o conferință prilejuită de o dată frumoasă în viața instituției – 20 de ani de activitate. Două decenii constituie o vârstă a maturității, o vârstă a bilanțurilor, dar și o vârstă a visurilor și a năzuințelor.

COR.: Care au fost subiectele abordate la conferință?

I.D.: Subiectele au fost determinate de problemele stringente cu care se confruntă societatea și administrația publică din țara vecină. Și dacă ar fi să continuu răspunsul la întrebarea precedentă, aș menționa că rapoartele prezentate la conferința din acest an au avut un accent critic mai pronunțat, iar obiecțiile față de clasa politică și sistemul de administrare au fost însoțite și de propuneri concrete.

COR.: Ce țări au fost reprezentate la conferință?

I.D.: Conferința a fost cu participare internațională. În

afară de delegațiile diplomatice din Germania, Georgia, Letonia, China, România, care au venit cu mesaje de salut cu prilejul celei de-a 20-a aniversări, cu referate la atelierele de lucru aici au participat și profesori-cercetători de la Universitatea „Alexandru Ion Cuza” din Iași, fapt care ne-a surprins plăcut.

COR.: Care a fost mesajul transmis conferinței din partea instituției noastre?

I.D.: Mesajul transmis în numele conducerii Academiei de Administrare Publică a fost unul de intensificare și extindere a relațiilor de colaborare.

COR.: La actuala conferință delegația noastră a fost mai reprezentativă, fiind prezentă și dna Tatiana SAVCA, pe care o rugăm să ne împărtășească impresiile de la această conferință.

Tatiana SAVCA: De fapt, nu este prima mea participare la conferințele din Odesa. Am participat cu articole și în anii precedenți. Cât despre impresii, pot să vă mărturisesc că am participat la un for științific autentic, cu rapoarte consistente și cu viziuni noi, netradiționale în soluționarea problemelor cu care se confruntă societatea ucraineană.

COR.: Ce v-a impresionat cel mai mult la Odesa?

T. S.: Dacă e să vorbim de dimensiunea umană, evident că aș evidenția acea deschidere sinceră spre comunicare și căldura cu care am fost tratați, cuvintele calde spuse la adresa noastră personal, dar și la adresa Academiei. Ca orăș, Odesa m-a impresionat a căta oară prin frumusețea sa arhitecturală și prin aleile de platani care,

cu adevărat, reprezintă cartea de vizită a urbei. Și, desigur, ar fi o lipsă de respect din partea mea față de această perla de pe litoralul Mării Negre, dacă nu aș menționa splendoarea Teatrului de Operă, pe care l-am vizitat cu o deosebită plăcere.

COR.: Care, în viziunea domniilor voastre, ar fi impactul participării profesorilor Academiei la asemenea foruri științifice?

I. D.: În primul rând, consider că aceste participări fac să fim cunoscuți nu doar în țară, dar și dincolo de hotarele sale. Aceste foruri contribuie la promovarea științei naționale, la testarea rezultatelor cercetării și la achiziționarea de noi cunoștințe. De asemenea, aceste foruri ne permit să stabilim relații cu colegii de breaslă din alte instituții, să discutăm probleme comune și să identificăm soluții pentru acestea.

T. S.: Vorbind mai la concret, aș menționa că în cadrul acestei vizite am reușit să comunicăm cu reprezentanți ai unor entități ale Institutului, dispuși pentru realizarea unor proiecte transfrontaliere: România – Moldova – Ucraina, au fost și alte propuneri de colaborare, pe care le vom examina.

I. D.: Aș mai menționa că, în cadrul vizitei, am avut o întrevvedere și o discuție foarte deschisă și constructivă cu directorul Institutului, dl Nikolai Ija, care ne-a vorbit cu lux de amănunte despre procesul de instruire în cadrul instituției, organizarea stagiilor de practică, școlile de vară și alte activități la care ne-a invitat să identificăm împreună modalități de realizare în comun a unor proiecte de interes reciproc. Consider că astfel de participări sunt în beneficiul ambelor instituții.

COR.: Vă mulțumim pentru interviu și vă dorim noi succese în activitățile de perfecționare a serviciului public.

**Interviu realizat de
Vlad IONAȘCU**

Oportunități de extindere a cooperării internaționale

Cooperarea internațională este una dintre direcțiile prioritare ale activității științifice a Academiei de Administrare Publică și orice for științific, la care avem invitație de participare, ne oferă avantaje de perfecționare a procesului de studii de la instituția noastră.

O astfel de ocazie a constituit-o și „Săptămâna Internațională a Științei - BRNO INTERNATIONAL WEEK 2015 (BIW2015)”, care a avut loc la sfârșitul lunii octombrie la Universitatea Tehnică din Brno, Cehia. A fost o săptămână memorabilă, dedicată științei internaționale, ultimelor sale realizări, dar și a

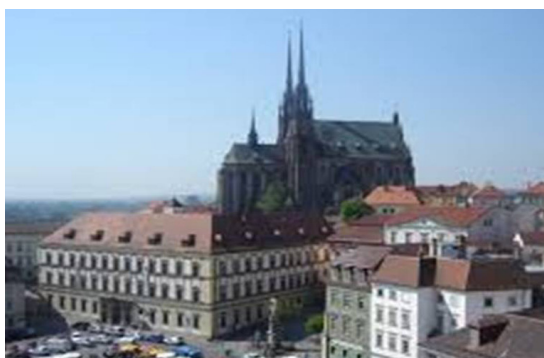
întâlnirilor de neuitat cu colegi din instituții de profil din mai multe țări ale lumii.

Am asistat la prelegeri și seminare, predate de către cadre didactice din diferite țări precum: Austria, Belgia, Grecia, Polonia, Mexic, Cehia, Ungaria, Rusia, din unele țări africane. Am avut și eu onoarea să prezint Academia de Administrare Publică, țara noastră, prin aceea că am ținut prelegerea cu tema „Tehnologii de interoperabilitate în e-Guvernare”. După atmosfera din sală, am perceput că prelegerea a fost ascultată cu un viu interes, dat fiind faptul că avem rezultate bune în aplicarea tehnologiilor informaționale

performante, cu atât mai mult cu cât s-au împlinit 5 ani de la fondarea în țara noastră a Centrului de Guvernare Electronică.

Au fost destul de interesante workshopurile, masa rotundă, la care au fost abordate mai multe aspecte ale dezvoltării științei la etapa actuală, perspectivele sale.

A fost semnificativ și evenimentul organizat de Senatul studenților cehi „Mov'in Europe”, la care au participat tineri cercetători cu mari perspective de a se încadra în procesele de dezvoltare a științei.

Participarea la forul științific respectiv ne-a oferit posibilitatea de a stabili noi contacte de cooperare cu colegi din Cehia, Grecia, Polonia, Ungaria, Mexic, din alte țări, dar și am recepționat propuneri de a participa în proiecte Erasmus+ de mobilitate a profesorilor și masteranzilor.

Teodora GHERMAN,
doctor,
conferențiar universitar,
șef Catedră tehnologii
informaționale.

Locuitorii raionului Cantemir, dar și ai celor din întreaga zonă de sud a țării, vor beneficia, în următorii ani, de un nou pod rutier peste Prut. Este vorba de reprofilarea în pod mixt (inclusiv auto) a podului feroviar Leca-Fălciu, din preajma orașului Cantemir, pe care de patru ani nu mai circulă trenurile, dar care se află într-o stare tehnică satisfăcătoare. Este o inițiativă a Consiliului raional Cantemir. Potrivit autorităților locale, acesta urmează să fie reconstruit, iar accesul să fie asigurat și pentru automobile.

După ce a fost făcut studiul de fezabilitate, specialiștii sunt de părere că, reabilitarea podului va costa de 10 ori mai puțin decât construcția unui pod nou. Președintele raionului Cantemir, Andrei Ciobanu, susține că reprofilarea podului ar costa aproximativ trei milioane de euro.

Conform proiectului elaborat, drumul va fi construit paralel cu linia ferată, iar pe pod vor putea circula

Restabilirea podului peste Prut - un nou impuls al colaborării transfrontaliere

atât mașini, cât și trenuri. De asemenea, în zonă ar putea fi un punct comun de trecere a frontierei, unde vor activa vameși români și moldoveni.

„Reprofilarea podului va însemna pentru noi deschiderea circulației spre România și, implicit, spre țările Uniunii Europene, adică, va fi un imbold pentru dezvoltarea economiei raionului și a zo-

nei de sud, în ansamblu. Calculele ne arată că, astfel, ar putea fi transportate peste Prut de la 2.000 până la 4.000 de tone cu trenul și ar putea trece în jur de 250 de mașini pe zi”, a opinat președintele, Andrei Ciobanu.

Ministerul Transporturilor al Republicii Moldova susține demersul autorităților locale. „Specialiștii au ajuns la concluzia că podul poate fi utilizat ca să poată trece mașinile doar pe o bandă. Din partea Moldovei trebuie să construim circa trei kilometri de drum de acces către acest pod”, explică Andrei Cuculescu, șef de direcție la Ministerul Transporturilor. Localnicii speră să poată trece Prutul mai ușor și chiar să facă afaceri cu românii din localitățile

de frontieră, reactualizând mai multe trasee comerciale existente între cele două maluri până la 1940 - spre Fălciu, Moinești, Vaslui, Bacău, Brăila, Hârlău, Huși etc.

Lucrările de reconstrucție și reprofilare a podului urmează să înceapă în cel mai scurt timp posibil după reglementările în comun dintre organele de resort din ambele țări.

Notă: Vom mai menționa faptul că Ministerul Transporturilor din Moldova și România au mai convenit, recent, și asupra construcției unui alt pod rutier peste Prut în regiunea orașului Ungheni. Valoarea acestui proiect este de aproximativ 30 de milioane de euro, lucrările urmând a fi executate în următorii patru ani.

Ion DORU,
corespondent netitular,
Cantemir

Angajarea funcționarilor publici: legislație și realitate

După cum v-am informat în ziarul nr. 12 al ziarului „Funcționarul public”, din 24 iunie curent, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat un atelier de lucru în cadrul proiectului „Suport pentru modernizarea serviciului public din Republica Moldova în corespundere cu cele mai bune practici ale Uniunii Europene”, inițiat în baza parteneriatului dintre Uniunea Europeană, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Oficiul Guvernului Repub-

licii Lituaniei pentru a înlesni implementarea agendei de reformă a Republicii Moldova. Moderatorii ai atelierului, la care au participat profesori și masteranzi de la Academia de Administrare Publică, reprezentanți ai Congresului Autorităților Publice din Moldova, ai ministerelor și altor instituții publice centrale, au fost experții din Lituania, Arvidas KARSLAUSKAS, Goda ALEKVAITE-STABINGIENE, Jurgita DOMEIKIENE și Gildrius KAZAKEVICIUS.

licii Lituaniei pentru a înlesni implementarea agendei de reformă a Republicii Moldova.

În deschiderea atelierului, prim-prorectorul Academiei de Administrare Publică, Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, a subliniat că prestarea serviciilor publice de calitate pentru cetățeni este o temă foarte actuală, îndeosebi

acum, în contextul parcursului european al țării noastre. Rolul Academiei în acest proces este unul primordial care prin întreaga sa activitate contribuie la modernizarea serviciului public. Scopul atelierului a fost de a promova experiența și practica avansată în domeniul serviciului public a uneia dintre țările-membre ale Uniunii Europene, precum este Lituania, care a oferit oportunitatea ca împreună să fie elaborate strategii de mod-

ernizare a serviciului public al Republicii Moldova.

Scopul proiectului este de a contribui la consolidarea capacităților funcționarilor publici din Republica Moldova în corespundere cu standardele Uniunii Europene, prin îmbunătățirea calității cursurilor de instruire și a altor activități de dezvoltare profesională. Activitățile din proiect sunt implementate în baza a patru componente: 1) ajustarea cadrului normativ cu privire la modernizarea serviciului public și consolidarea capacităților instituționale; 2) planificarea, coordonarea și implementarea eficientă a programului național de instruire în serviciul public; 3) dezvoltarea rețelei de experți în domeniul resurse umane și 4) consolidarea capacităților

funcționarilor publici de conducere de nivel superior (secretarii de stat).

Conform prevederilor proiectului, urmare a acestui atelier de lucru, o echipă de experți, încadrați în desfășurarea primelor misiuni, au constatat faptul că legislația Republicii Moldovei aferentă serviciului public este de o calitate foarte bună. Aceasta cuprinde într-un mod rezonabil o abordare atât pe orizontală, cât și pe verticală. Pe de o parte, este

reglementat nu doar domeniul administrației publice centrale, dar cuprinde și autoritățile administrației publice locale. Pe de altă parte, diferite acte normative reglementează categoriile de funcționari publici, oferind o distincție clară

între funcțiile de funcționar public, funcționar public de conducere de nivel superior și funcția de demnitate publică. Există, de asemenea, și câteva instrumente inovatoare din domeniul managementului resurselor umane, precum ar fi sporul pentru performanța colectivă. Cu toate acestea, principala problemă rămâne a fi implementarea corespunzătoare a prevederilor legale. Această sarcină dificilă de înțelegere corectă și de realizare a prevederilor legislative ține de competența subdiviziunilor resurse umane, Cancelariei de Stat și, în special, a conducătorilor autorităților publice.

În cadrul proiectului, echipa de experți pe termen scurt (ETS), împreună cu reprezentanții Direcției

reforma administrației publice centrale a Cancelariei de Stat au elaborat un set de recomandări cu privire la posibilele modificări legislative pentru îmbunătățirea managementului resurselor umane în serviciul public din Republica Moldova, la care ne vom referi pe paginile ziarului nostru.

În numărul curent, vom aborda tema asigurării procesului de recrutare a funcționarilor publici pe bază de merite la toate etapele.

Sistemul de recrutare.

Statutul funcționarilor publici din Republica Moldova și raporturile juridice conexe sunt reglementate de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (04/07/2008, nr. 158). În plus, statutul funcționarilor publici care își exercită atribuțiile în cadrul autorităților administrației publice locale este reglementat de Legea privind administrația publică locală (28/12/2006, nr. 436). În general, actele normative cu privire la managementul resurselor umane din serviciul public sunt elaborate în corespundere cu principiile moderne ale administrației publice, totuși există impedimente în procesul de implementare ale acestora.

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs (nr. 201 din 11 martie 2009, anexa nr. 1) reglementează, în mod clar, procedurile de recrutare pentru ocuparea funcției publice. Cu toate acestea, ETS au identificat unele dificultăți ce țin de aplicarea procedurilor în practică. Deoarece concursul constă din 2 etape – proba scrisă (test în baza actelor legislative și

(Continuare în pag. 7)

Angajarea funcționarilor publici: legislație și realitate

(Continuare din pag. 6)

însărcinări practice) și proba orală (interviul), perfectarea întrebărilor pentru proba scrisă necesită destul de mult timp. Procedura de selecție include verificarea documentelor transmise pentru concurs, proba scrisă care constă din însărcinări multiple și interviul. În practică, testul constă, în mare parte, din întrebări ce se bazează pe cunoașterea actelor normative. De asemenea, există riscul ca anumiți candidați să primească testul înainte de desfășurarea probei scrise și să fie avantajați față de restul candidaților. Pe lângă aceasta, numărul întrebărilor incluse în proba scrisă este foarte mic (4-6). Conținutul testului urmărește scopul de a verifica cunoașterea actelor normative de către candidat și nu a competențelor și abilităților sale necesare pentru exercitarea funcției publice. Mai mult decât atât, ETS au descoperit că nu există un test unic (sau, cel puțin, o parte comună a testului) pentru a fi aplicat la toate concursurile organizate în autoritățile publice. Fiecare autoritate publică de la nivel central sau local pregătește testele de sine stătător, ceea ce nu poate asigura transparența organizării concursurilor. În

regul set de teste ar putea fi transmis unui candidat pentru a fi avantajat pe deplin în cadrul procesului de selecție. Numărul persoanelor din cadrul comisiei de concurs și accesul acestora, în prealabil, la întrebările incluse pentru probele de concurs sporește posibilitatea divulgării informației. Conform respondenților, nivelul de subiectivism în desfășurarea procedurilor de selecție este destul de înalt.

Există unele dubii privind componența comisiilor de concurs. Acestea sunt formate exclusiv din personalul autorității publice care a anunțat funcția vacantă. Modul de constituire a comisiilor de concurs reprezintă unul dintre motivele de neîncredere în imparțialitatea comisiilor de concurs. Această neîncredere se datorează și faptului că președintele comisiei, care este adjunct a conducătorului autorității publice respective îi poate ruga pe ceilalți membri ai comisiei (în mod normal, pe cei cu funcții ierarhic inferioare în autoritatea publică respectivă) să fie „mai puțin exigenți” la verificarea testu-

lui scris sau în timpul interviului cu un anumit candidat.

În acest caz, experții recomandă ca în comisiile de concurs să fie incluși și

recrutare) și pe termen scurt (publicarea într-un singur loc, de exemplu, pe o pagină web, a informațiilor cu privire la toate concursurile

reprezentanții Cancelariei de Stat. De asemenea, implicarea experților independenți din exterior ar spori cu siguranță transparența procesului de recrutare.

Analiza informației relevă faptul că instrumentele TI nu sunt utilizate pe larg în procesul de aplicare a candidaților pentru concurs.

Ca urmare, în scopul îmbunătățirii managementului resurselor umane experții au formulat propuneri pe termen lung (implementarea unui sistem de recrutare parțial centralizat și crearea unei platforme TI speciale pentru sistemul de

organizate; reducerea de la șapte la unu a numărului de documente transmise pentru concurs; consolidarea comisiei de concurs prin implicarea superiorului direct al viitorului funcționar public; asigurarea dreptului reprezentanților Cancelariei de Stat (Direcția reforma administrației publice centrale) de a supraveghea procesul de desfășurare a concursului, luând parte la procedura de selectare; asigurarea ca toate interviurile pentru concurs să fie înregistrate digital, pentru o posibilă verificare ulterioară).

Vitalie NICA

La această problemă se referă și răspunsul la o întrebare adresată în cadrul cursurilor de dezvoltare profesională de la Academia de Administrare Publică, dlui Mihail BĂLĂNUȚĂ, consultant principal în Direcția reforma administrației publice centrale a Cancelariei de Stat, pe care le reproducem mai jos.

Întrebare: Am activat 12 ani în funcție de primar, după care, în rezultatul concursului, am fost numit într-o funcție publică. Mi s-a aplicat perioada de probă. Pe cât e de corect?

Răspuns: În conformitate cu art. 31, alin. (3) din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu

privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu se consideră funcționar public debutant persoana care anterior a exercitat funcție de demnitate publică, care a activat în cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică sau a activat în calitate de funcționar public

cu statut special, precum și persoana numită în funcție publică de nivel superior.

În contextul celor expuse, în cazul în care ați deținut o funcție de demnitate publică, apoi ați fost numit într-o funcție publică ca rezultat al concursului, nu trebuia să vi se aplice perioada de probă.

Concomitent, prin actul administrativ de numire în funcția publică urma să vi se confere și gradul de calificare consilier de clasa a III-a dacă sunteți în funcție publică de execuție, sau consilier de stat de clasa a III-a, dacă ați fost numit în funcție publică de conducere.

Guvernarea electronică - 5 ani de progrese

Centrul de Guvernare Electronică (CGE) marchează 5 ani de activitate, pe parcursul cărora în Republica Moldova a fost dezvoltată o infrastructură guvernamentală bazată pe instrumentele IT, și a dat startul unei schimbări bazate pe progres, conectare, securitate informațională, prin intermediul Programului Strategic de Modernizare Tehnologică a Guvernării (Agenda de e-Transformare). Cu această ocazie am realizat un interviu cu domnul Iurie ȚURCANU, directorul executiv al CGE.

CORESPONDENTUL: Dle Iurie Țurcanu, care sunt realizările activității timp de 5 ani a Centrului de Guvernare Electronică?

Iurie ȚURCANU: Pe parcursul celor 5 ani de e-Transformare, în R. Moldova au fost lansate șapte platforme guvernamentale, au fost digitalizate 105 servicii publice, precum și o serie de alte instrumente aferente, cum ar fi Semnătura Electronică Mobilă.

Unele servicii publice sunt, practic, solicitate în totalitate online. De exemplu, în luna octombrie curent, 99% din Cazierile Judiciare au fost solicitate online, 94,5% din raportări au fost depuse online. Peste 20.000 de persoane au solicitat până în prezent perfectarea, reperfectarea și prelungirea licenței de activitate, dintre care 97% au fost solicitate online. Tot mai mulți cetățeni au optat să semneze cu Semnătura Digitală Mobilă (SDM), astfel înregistrând un număr total de circa 48.000 de utilizatori de SDM.

COR.: Cum sunt utilizate serviciile electronice de către instituțiile de stat și în ce măsură este asigurată buna guvernare?

Iu.Ț.: Conform datelor statistice ale Băncii Mondiale, doar 46% dintre instituțiile de stat din Republica Moldova utilizează serviciile electronice.

În Platforma Tehnologică Guvernamentală Comună (Mcloud) sunt conectate 29 de autorități publice. Cu Serviciul de autentificare și control al accesului (MPass) au fost integrate 26 sisteme informaționale ale

autorităților publice centrale, iar cu Serviciul Guvernamental de Semnare (MSign) – 17 sisteme informaționale. La Serviciul Guvernamental de Plăți electronice (MPay) au fost conectate 18 servicii publice ale 16 autorități. În Platforma de Interoperabilitate (MConnect) – sunt 15 instituții conectate la moment, cu 30 de proiecte de integrare realizate (RSUD, RSUT, RSC, RDA, etc) și 29 de proiecte în proces de conectare, cu aproximativ – 1,5 mln de mesaje (date) schimbate prin intermediul platformei. Pe Portalul Guvernamental al datelor deschise, avem 876 seturi de date publicate de la 48 instituții, cu un total de 75700 de descărcări în luna octombrie.

Tot un proiect important, care vine pe filiera anticorupție, se referă la registrul controalelor, o platformă care reunește peste 20 de autorități și organe cu funcții de control, care își publică orarele de desfășurare a raportelor și controalelor, respectiv, dacă un controlor merge la un om de afaceri și vrea să-l verifice și dacă acest control nu este înregistrat și autorizat pe rsc.gov.md este unul ilegal.

Din septembrie 2014, factura electronică a devenit ob-

ligatorie pentru autoritățile publice centrale.

Platformele Guvernamentale oferite autorităților publice spre utilizare vin să sporească eficiența de luare a deciziilor, accesul la datele furnizate de alte instituții, automatizarea proceselor bazate pe hârtie, planificarea corectă a activităților pe termen lung, precum și reacțiile mai prompte în situații excepționale, dar, în primul rând, să micșoreze costurile.

COR.: Dar autoritățile publice locale?

Iu. Ț.: Agenda de eTransformare a fost focalizată pe activitatea administrației publice centrale. Pentru anul 2016 ne dorim extinderea platformelor și dezvoltarea serviciilor electronice la nivel local, împreună cu partenerii de dezvoltare din țara noastră. O bună parte din serviciile publice sunt concentrate la nivel local și, astfel, este prioritar să oferim cetățenilor comoditatea și ușurință în interacțiune cu administrația publică locală.

izare și administrativ-teritoriale?

Iu. Ț.: Pentru ca infrastructura dezvoltată de CGE să fie eficientă, e necesar ca toate instituțiile din țară să adere la agenda de e-Transformare a guvernării. Din punct de vedere tehnologic, nu există impedimente majore, lacune persistă la capitolul voință și modificări ale legislației.

COR.: Care sunt perspectivele guvernării electronice la nivel național și internațional?

Iu. Ț.: La nivel național, împreună cu autorități publice centrale și locale trebuie să simplificăm procesele de consum a serviciilor publice, să optimizăm procesele interne de lucru ale autorităților și cheltuielile, în același timp. În primul rând, trebuie să mai stabilizăm o parte dintre platformele pe care, recent, le-am construit, în special, platforma de schimb de date. Vorbim despre faptul că, la un moment dat, cetățeanul nu va mai trebui să ducă do-

sare întregi de acte de la o instituție la alta, cu informații pe care statul oricum le are. E important ca instituțiile publice să-și schimbe între ele informațiile de care au nevoie. Lucrăm în paralel și la implementarea

COR.: Ce este necesar de implementat pentru a impulsiona utilizarea serviciilor electronice la nivel central și local, în contextul realizării reformelor de descentral-

unui ghișeu unic.

Pe plan internațional, vom continua să ne aliniem la standardele Uniunii Europene.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Marea tragedie a poporului moldovenesc

Documentul nr. 77

Comunicat special al procurorului R.S.S. Moldovenești, S. Kolesnik, adresat secretarului C.C. al P.C.(b)M., N. Salogor, cu privire la atacarea depozitului serviciului „Zagotzerno”

2 aprilie 1946

În ziua de 17 martie 1946, la ora 14.00 ziua, un grup de femei și copii în număr de peste 100 de persoane din satul Brânzenii Vechi, raionul Râspopeni, județul Orhei al R.S.S. Moldovenești au ata-

cat depozitul serviciului „Zagotzerno” – au deschis ușile și au luat circa 4 tone de cereale.

Ancheta prealabilă la locul săvârșirii faptei ilegale a stabilit, că atacarea depozitului a fost organizată de șeful de-

pozitului „Zagotzerno”, Cecan D. P., și paznicii de la depozite, Camerzan V. G. și Ojog F. I., cu scopul de a șterge urmele furtului de cereale săvârșit de ei mai înainte.

Cecan și Camerzan au

fost arestați, ancheta este desfășurată de secția județeană a Ministerului Afacerilor Interne al R.S.S. Moldovenești. Supravegherea anchetei este efectuată de procurorul județului Orhei.

Procurorul R.S.S. Moldovenești, consilier de stat al justiției de clasa III

KOLESNIK

A.O.S.P. a R.M., f. 51, inv. 4, d. 49, f. 46. Original.

Urmare a controlului, a fost stabilit că Hotărârea Consiliului de Miniștrial R.S.S. Moldovenești din 30 martie 1946 „Cu privire la măsurile extraordinare de combatere a țiștarilor și a altor rozătoare - dăunători ai agriculturii” este îndeplinită în mod absolut nesatisfăcător de către organele funciare, sovhozurile, colhozurile și de către gospodăriile țărănești individuale. Acordând o mare importanță cauzei combaterii țiștarilor ca una dintre măsurile de cea mai mare importanță pentru paza semănăturilor contra deteriorărilor, Biroul C.C. al P.C.(b) al Moldovei **hotărăște:**

1. Se obligă secretarii comitetelor județene de partid și secretarii comitetelor raionale

de partid: a) să organizeze de urgență desfășurarea unor măsuri eficiente de combatere a țiștarilor pe întreg teritoriul județelor și al raioanelor în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldovenești „Cu privire la măsurile extraordinare de combatere a țiștarilor și a altor rozătoare - dăunători ai agricul-

turii”; b) să se practice pe larg în zilele libere, în toate județele și raioanele, ieșiri în masă ale populației apte de muncă, a tineretului și ale elevilor din clasele medii și superioare la lupta de combatere a țiștarilor.

2. Se obligă secretarul C.C. al U.L.C.T. din Moldova, tov. Kostakov, să mobilizeze organizațiile comsomoliste la combaterea activă a țiștarilor, antrenând în această activitate comsomoliștii și tineretul nealiat.

3. Se obligă secretarii comitetelor județene și comitetelor

raionale de partid să asculte la ședințele birourilor comitetelor județene de partid și la ședințele comitetelor raionale de partid conducătorii organelor funciare, președinții colhozurilor și ai Sovietelor satești în chestiunile cu privire la combaterea țiștarilor și să prezinte o dare de seamă la C.C. al P.C.(b) al Moldovei despre rezultatele acestei activități către data de 1 mai 1946.

Secretar al C.C. al P.C.(b) al Moldovei N. SALOGOR

A.O.S.P. a R.M., f. 51, inv. 4, d. 10, f. 252-253. Original.

Documentul nr. 86

Memoriul împuternicitului operativ al Secției raionale Râșcani a Ministerului Securității Statului, A. G. Kosarev, adresat secretarului C.C. al P.C.(b) al Moldovei, N. G. Koval, cu privire la atacarea depozitului „Zagotzerno”

30 mai 1946

La 21 mai 1946, locuitorii satului Ochiul Alb, preponderent femei și copii în vârstă de la 13 până la 17 ani, au săvârșit un atac organizat asupra unui depozit cu cereale al statului, în satul Nicoreni, raionul Râșcani. La acest furt au participat circa 200 de persoane.

Pe calea anchetării și din informațiile agenturii s-a stabilit că organizatori ai acestui târaboai au fost următoarele persoane:

Ungurean Dominica Vasilievna, anul nașterii 1883, locuitoarea satului Nicoreni,

raionul Râșcani, proveniență și stare socială – din țărani mijlocași, în gospodărie dispune de 6 hectare de pământ, are o casă, doi boi, are doi feciori căsătoriți care trăiesc separat, iar alți doi, în vârstă de 15 și 17 ani, locuiesc împreună cu ea.

Ștepu Elena Nicolaevna, 25 de ani, locuitoarea satului Ochiul Alb, raionul Râșcani, din țărani săraci, moldoveancă, are o casă, căsătorită, soțul este bolnav psihic. Rude în Armata Roșie nu are.

Ungurean Eugenia Dmitrievna, 25 de ani, locuitoarea

a satului Ochiul Alb, raionul Râșcani, din țărani săraci, căsătorită, în gospodărie are o casă și un hectar de pământ. Rude în Armata Roșie nu are.

Cele trei persoane numite nu se află la evidența operativă a Secției raionale a Ministerului Securității Statului. Pregătirea organizată și devastarea au avut loc în noaptea de 19 spre 20 mai sub conducerea lui Ungurean Dominica; ultima a informat-o pe Ștepa Elena, locuitoarea satului Ochiul Alb, și aceasta a adunat pe 21 mai 1946, la marginea satului Ochi-

ul Alb, un grup de până la 60 de persoane și au pornit spre satul Nicoreni, unde se apropiau în grupe mici de câte 20-30 de persoane, s-au adunat aproximativ 200 de persoane și sub conducerea Dominicăi Ungurean au pornit la devastarea depozitului, dar datorită conducerii iscusite a milițianului de sector al secției raionale a MAI, Pagrebnoi, și a paznicului, atacul a fost respins. Șefii de depozite și lucrătorii Sovietului sâtesc Nicoreni nu au participat la pregătirea devastării depozitului.

Împuternicitul operativ al Secției raionale Râșcani a Ministerului Securității Statului sublocotenent KOSAREV

A.O.S.P. a R.M., f. 51, inv. 4, d. 233, f. 10. Copie legalizată.

Neutralizarea deșeurilor medicale infecțioase – o noutate tehnică importantă pentru R. Moldova

Academia de Științe a Moldovei, în parteneriat cu Ministerul Mediului și Uzina UISPAC, a lansat primul Proiect de autoclavare a deșeurilor medicale infecțioase.

Seringi, perfuzii, tifoane, vată, alte consumabile medicale de unică folosință care au fost în contact cu sângele vor fi neutralizate la tem-

peraturi înalte, fără pericol

deșeurile de până 80%.
Președintele Academiei de Științe a Moldovei, academicianul Gheorghe Duca, a declarat că aparatul

maliza posibilitatea poluării și infectării mediului, dar și se vor câștiga și bani din reciclarea deșeurilor sanitare.

Prim-vicedirectorul Centrului Național de Sănătate Publică, doctor habilitat, profesorul Ion Băhnărel, a subliniat că această instalație este extraordinar de bună, ea fiind cea mai economicoasă, cea mai ecologică și cea mai garantată, este perfectă pentru mediu și „scoate multe dureri de cap ale conducătorilor de spitale”. În prezent, a specificat prof. Băhnărel, aceste deșeuri sanitare sunt distruse prin ardere în cazangeriile din spitale, sunt îngropate în sol, iar uneori, pur și simplu, sunt aruncate la gunoiști. Aceste metode însă poluează aerul, solul, apa și sunt mai costisitoare. Potrivit estimărilor Centrului Național de Sănătate Publică, aparatul va permite prelucrarea deșeurilor medicale de la o instituție, cum ar fi Spitalul Clinic Republican. Pentru a neutraliza deșeurile medicale

mediului, Valeriu Munteanu, a salutat implementarea acestui proiect, estimând că pentru a dota toate spitalele din țară cu astfel de mașini ar fi nevoie de un milion de euro. Oficialul s-a arătat convins că un milion de euro nu este mult pentru această necesitate, având în vedere faptul că trebuie să fie prioritizate anumite lucruri care la moment sunt imperative. „Un milion de euro pentru Republica Moldova sau chiar 1,5 milioane sunt niște bani infimi, spun acest lucru în cunoștință de cauză, la moment pot să vă spun că atâta costă stația de epurare și sistemul de canalizare într-o localitate cu 10 mii de oameni”, a specificat ministrul în exercițiu, V. Munteanu.

Dna doctor, Aliona Mereuță, consultant în cadrul proiectului, a relevat că deșeurile vor fi tratate conform regulamentelor și legislației în vigoare, discutate și aprobate în prealabil cu Centrul Național de Sănătate Publică și Ministerul Sănătății. Instalația este

peraturi înalte, fără pericol de infectare și fără a aduce prejudicii mediului. Cel puțin, asta a declarat managerul de proiect, Maxim Casian, care a demonstrat mecanismul de funcționare a instalației. Procesul de autoclavare este foarte simplu, susține specialistul. Neutralizarea deșeurilor sanitare se efectuează prin utilizarea metodei de sterilizare în vid, cu unele aspecte tehnologice inovative, elaborate în comun cu Academia de Științe a Moldovei. Utilajul este dotat cu un shredder special care poate toca până și metal, procesul fiind integral controlabil. În rezultatul testării industriale a sterilizatorului de tip STERISHRED 250, s-a demonstrat capacitatea volumului de prelucrare a deșeurilor, care este de 250 de litri sau aproximativ 25-35 kg de deșeuri medicale ce se neutralizează după fiecare ciclu timp de 45 de minute, la temperatura de 138 grade Celsius. Cât privește dezinfectarea deșeurilor, aceasta se produce în 4 etape, cu emisuni zero, utilajul mărunțind

este unic în țara noastră, iar această primă stație de tratare a deșeurilor medicale este un proiect-pilot, realizat în cadrul unui parteneriat public privat, cofinanțat de Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului și SRL UISPAC. Scopul proiectului, care a demarat în 2014, constă în gestionarea deșeurilor infecțioase, rezultate din activitățile sanitare din instituțiile medicale și spitalele din mun. Chișinău prin colectarea, transportarea și neutralizarea (prelucrarea) acestora pentru a preveni contaminarea mediului. Subliniind relevanța realizării proiectului, implicit soluționarea problemei deșeurilor medicale infecțioase, academicianul a relevat că implementarea metodei de sterilizare termică prin autoclavare este binevenită, luând în considerare faptul că aceasta este o metodă „verde”, utilizată pe larg în Uniunea Europeană. Totodată, președintele Gh. Duca a specificat că odată cu tratarea deșeurilor sanitare, nu doar că se va mini-

maliza posibilitatea poluării și infectării mediului, dar și se vor câștiga și bani din reciclarea deșeurilor sanitare.

a realiza acest proiect, colegilor din Germania, instituțiilor Academiei de Științe și directorului UISPAC, care au dat suflet acestui proiect. „Este o primă rândunică, dar extrem de importantă”, a conchis prim-vicedirectorul Ion Băhnărel.

Ministrul în exercițiu al

adusă din Germania și costa până la 65 de mii de euro. Specialiștii susțin că anual mașina poate distruge până la o sută de mii de tone de deșeuri. Pentru realizarea proiectului a fost alocată o sumă de 3,3 mln. de lei.

Eugenia TOFAN,
Centrul media al AȘM

Instruire anticorupție a tinerilor

Asociația obștească „Generația cu inițiativă”, în comun cu Centrul Național Anticorupție, a organizat recent o instruire cu tema „Rolul tinerilor în cultivarea intoleranței față de fenomenul corupției”. Evenimentul a avut loc la Sângerei, la el au participat peste 20 de tineri, activiști civici locali și reprezentanți ai organizațiilor de tineret regionale.

Participanții au abordat mai multe probleme legate atât de corupția mare, cât și de corupția medie cu care se confruntă societatea. Îndemnul celor prezenți a fost că lupta contra corupției trebu-

ie începută de la fiecare prin refuzul de a da și a lua mită. Totodată, s-a discutat și despre integritatea funcționarilor publici, precum și despre încurajarea denunțării faptelor de corupție.

Aceste activități sunt prevăzute în Acordul de colaborare semnat de „Generația cu inițiativă” cu CNA pentru conjugarea eforturilor în prevenirea și lupta contra corupției.

Scopul principal al partenerilor CNA este de a informa tinerii despre riscurile corupției pentru dezvoltarea personală și profesională a fiecăruia, dar și pentru funcționalitatea tuturor instituțiilor statului.

Notă: Trainingul pentru tinerii lideri „Cooperarea cu administrația publică locală pentru avocatura și promovarea priorităților tinerilor” și Campania Regională de Tineret „Vocea Tinerilor – Decide prioritățile viitoare ale dezvoltării!” este susținută de UNFPA, Fondul ONU pentru Populație și este organizată în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova și organizațiile de tineret.

Încercare de mituire respinsă

Doi cetățeni străini au fost reținuți de ofițerii CNA și procurorii anticorupție în urma denunțului unui angajat al Poliției de Frontieră, sectorul Giurgiulești-Cahul. Potrivit polițistului, cei doi ar fi încercat să-l mituiască, propunându-i 2.500 de euro pentru a le permite să traverseze frontiera de stat cu acte false.

Operațiunea de reținere a avut loc chiar în biroul de serviciu al ofițerului, iar ba-

nii au fost depistați în pașaportul unuia dintre bănuți. Cetățenii străini, originari din Turcia și Irak, se află în prezent în custodia CNA.

Pe marginea acestui caz a fost inițiată o urmărire penală în temeiul art. 325 Cod penal – corupere activă. Pentru asemenea infracțiune, legislația în vigoare prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4.000 la 6.000 unități convenționale.

În acțiunile sale, CNA a fost sprijinit de angajații Poliției de Frontieră. Conducerea urmăririi penale este exercitată de către Procuratura Anticorupție.

Tentativă de corupere a unui polițist

Un bărbat de 47 de ani din Bălți a fost reținut de ofițerii CNA și procurorii anticorupție într-un dosar în care acesta este suspectat de corupere activă. Potrivit denunțatoru-

lui, care este polițist, bănuitul i-ar fi propus 3000 de lei ca să scape de răspundere penală într-un dosar penal pornit pe „furt”.

Bănuitul a fost reținut în

flagrant în momentul în care transmitea, sub controlul CNA, 1000 de lei din suma pretinsă.

În acest caz, a fost inițiată o cauză penală în temeiul art. 325, alin. (1) Cod penal – corupere activă. Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă

închisoare până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale.

Conducerea urmăririi penale este exercitată de procurorii anticorupție, CNA fiind sprijinit de reprezentanții serviciului protecție internă și anticorupție al MAI.

Corupere pasivă la frontieră

Un polițist al Direcției Regionale Sud din cadrul Poliției de Frontieră a fost reținut de către CNA într-un dosar penal, în care este suspectat de corupere pasivă. Acesta ar fi pretins și primit, în repetate rânduri, în perioada decembrie 2014 – aprilie 2015, mită în valoare de 70 de euro de la șoferii microbuzelor care transportă colete din Germania spre Republica Moldova,

Pe fapta nominalizată, Direcția generală teritorială Sud a CNA a pornit o cauză penală în baza art. 324, alin. (2), lit. b), c) Cod penal. În urma acțiunilor de urmărire penală s-a constatat că, faptele polițiștilor au un caracter continuu, iar scopul urmărit de ei era de a primi ilegal bani ce nu li se cuvin.

Urmare acțiunilor operative investigative și de urmărire penală, angajatul echipelor mobile ale Poliției de Frontieră a fost reținut în flagrant în urma extorcării și primirii sumei de 200 euro de la denunțator. Ca urmare a reținerii în flagrant, a fost efectuată percheziția corporală a bănuțului, a automobilului personal și a domiciliului acestuia, fiind depistați și 200 de euro extorcați de la declarant.

Dacă va fi găsit vinovat, polițistul reținut riscă până la 10 ani de închisoare.

Valorificarea istoriei și patrimoniului cultural, discutate în cadrul unui seminar la Biblioteca AAP

Biblioteca Academiei de Administrare Publică a găzduit, recent, un seminar științifico-practic cu genericul „Idei de proiecte pentru valorificarea istoriei pentru atracțiile turistice”. Scopul seminarului l-a constituit cercetarea istoriei locale și promovarea sectorului turistic, dezvoltarea abilităților profesionale, cercetarea fenomenelor turistice, încurajarea parteneriatelor pentru destinațiile din Moldova. Acestea sunt direcțiile principale de activitate ale organizației nonguvernamentale Asociația de Dezvoltare a Turismului în Republica Moldova (ADTM), cu care au fost familiarizați masteranzii, participanți la seminar.

În deschiderea seminarului, dna Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa Bibliotecii Academiei, a vorbit despre importanța cercetării, valori-

ficării și promovării obiectelor cultural-istorice din satele Republicii Moldova, implicării funcționarilor publici în identificarea obiectelor de patrimoniu ale localității de proveniență naturală sau cultural-istorică și promovarea acestora prin elaborarea de ghiduri turistice, monografii, alte genuri de documente pentru cunoașterea istoriei și valorificarea potențialului turistic local.

Problemele dezvoltării sectorului turistic în Republica Moldova au fost abordate de către reprezentanții Institutului de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei, doctorii în științe istorice, Teodor CANDU, Igor CERETEU și Marius TĂRIȚĂ, precum și de reprezentanții Asociației de Dezvoltare a Turismului în Moldova, Viorel MIRON, doctor în științe economice, și Marina MIRON, magistrul în culturologie, care s-au referit la aspectele cercetării istoriei locale, integrarea istoriei localităților în acțiuni turistice pe proiecte de asistență externă, integrarea istoriei locale în muzee, înființarea Centrelor de informare a turiștilor

în baza practicilor europene, însemnările de pe cărți vechi ca surse pentru cercetarea istoriei locale. Au fost oferite, de asemenea, informații privind istoria locală, aflată în fondurile din depozitele Arhivei Organizațiilor Social-Politice din Republica Moldova și prezentată colecția „Satele turistice ale Moldovei”.

Organizarea acestui seminar în cadrul Academiei de Administrare Publică se înscrie în domeniile prioritare de activitate a Institutului de istorie al AȘM și Agenției de dezvoltare a Turismului din Moldo-

valorifica potențialul turistic al țării noastre și a dezvolta acest domeniu ca o imagine atractivă pe plan național și internațional.

Pe parcursul desfășurării seminarului, reprezentanții Asociației pentru Dezvoltarea Turismului în Moldova au prezentat publicului o colecție de publicații ce țin de dezvoltarea și promovarea turismului în Republica Moldova, elaborate și editate sub egida Asociației, care au fost donate Bibliotecii AAP.

În încheiere, gazda a mulțumit invitaților pentru parti-

cipare la seminar și a subliniat importanța și oportunitatea pentru viitor a bunei cunoașteri a istoriei ținutului local, a promovării patrimoniului cultural și natural, a dezvoltării durabile a turismului local.

Luminița BOICIUC

Abonarea 2016

Continuă abonarea pentru anul 2016 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Luminița BOICIUC - redactor

Vitalie NICA - redactor, designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 12.11.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.